

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

Floare între flori...

Foto: E. Krastoșevski

DIN SUMAR:

**Anotimpurile inimii • Inaccessibila comoară
• Mașina termică a Terrei • Sensul
misterioaselor prefaceri • Invitație la
autocunoaștere • Vinătoarea împotriva
caloriilor • Pielea și alimentația • Când
am început să ne îmbrăcăm la plajă?**

29

ANUL XXVI
(1322)
17 IULIE 1970

Influența condițiilor climatice și atmosferice asupra sănătății și chiar a vieții omului a fost remarcată din vremi străvechi. Tratatul lui Hipocrat „Despre aer, apă și locuri” se ocupa tocmai cu aceste fenomene. Astăzi, savanții din mai multe discipline caută nu numai să determine cu precizie

natura și gradul de inruiere a factorilor atmosferici și climatici asupra organismului uman, ci și să perfecționeze metoda tratării diverselor maladii pricinuite de aceste fenomene.

Documentar

Anotimpurile inimii

Nu mai poate încăpea nici o îndolală, factorii meteorologici și cosmici joacă un rol important, mai cu seamă în bolile vaselor coronariene.

Meteorologii norvegieni, care au pus bazele unei adevărate școli în această știință, au înlocuit obișnuitele măsurători ale temperaturii și umidității aerului, ale presiunii atmosferice și forței vântului devenite clasice cu ideea de „masă de aer”. De fapt, masa de aer nu este decât o anumită cantitate de aer cu aceleași proprietăți fizice și chimice. Ea poate fi răspindită pe sute de kilometri, iar grosimea stratului poate depăși deseori o mie de metri.

● Frigul și căldura, factori nocivi

Uneori se întâmplă ca în numai 24 de ore să trecem, fără etape intermediare, de la o vreme rece la una caldă și invers, iar diferențele de temperatură să fie mai mari de 15 grade. În aceleași proporții se modifică, firește, și alte date meteorologice ca: viteza vântului, presiunea barometrică, umiditatea aerului și, probabil, „ionizarea”, cu alte cuvinte saturația lui cu sarcini electrice.

Aceste fenomene atmosferice influențează într-un fel sau altul organismul omenesc. Bătălia dintre două „mase de aer” care se elimină reciproc durează cam o zi și o noapte. De aici decurge și uimitoarea capacitate de previziune a timpului pe care o vădesc unii indivizi. Se știe doar că unii oameni pot prevedea starea vremii cu o zi sau chiar două înainte. Explicația acestei neobișnuite însușiri a organismului trebuie căutată în faptul că el percepe îndată primele indicii ale luptei dintre două „mase de aer”. Acestea sînt: modificarea bruscă a particularităților singelui care, înainte de schimbarea „fronturilor” atmosferice, se coagulează mai repede; capacitatea singelui de a resorbi cheagurile la apropierea unui „front” de aer rece; tulburările din funcționarea glandelor endocrine care modifică cantitatea de zahăr din sânge, de calciu, fosfor, sodiu, magneziu.

Nu e greu de înțeles, de aceea, că pentru unii bolnavi aceste modificări pot avea consecințe dramatice. Medicii cunosc bine „perioadele negre” de deznodămînt al unor boli care, de obicei, coincid cu schimbările brusce ale timpului.

Nu de mult, un grup de specialiști a organizat o vastă anchetă pentru a stabili cum a evoluat, în funcție de anotimp, de la începutul secolului și pînă în 1960 numărul deznodămîntelor tragice. Cercetările făcute au arătat că deznodămintele tragice sînt mai frecvente iarna: în ianuarie, februarie și martie, legitate valabilă pentru toate cazurile, indiferent de cauza morții.

Iarna mor mai cu seamă copiii și bătrînii. Cu cît anotimpul este mai aspru, cu atît este mai mare mortalitatea. În 1963, de pildă, cînd a fost o iarnă foarte grea, mortalitatea la indivizii trecuți de 60 de ani a fost cu 15,7 la sută mai mare decît în iernile anterioare. Dar ce boli sînt mai primejdioase în acest anotimp? Datele statistice atestă că foarte primejdioase sînt bolile organelor respiratorii, gripa, pneumonia, bronșita. Cel mai necrutător tribut îl plătesc totuși iernii suferinzii de boli ale sistemului cardiovascular.

Nici căldura excesivă nu este însă mai puțin primejdioasă, dacă avem în vedere regiunile din imediata vecinătate a tropicelor. În orașul Dallas din statul Texas, de pildă, cele mai multe cazuri de infarct al miocardului au fost consemnate în iulie — august cînd temperatura aerului înregistrează valori de peste 40 de grade Celsius. Prin urmare, mortalitatea pricinuită de bolile sistemului cardio-vascular depinde nu atît de anotimp cît mai ales de climă; o climă exagerat de rece sau de caldă este în egală măsură nocivă pentru suferinzii de boli de inimă.

● Ionii buclucași

Mulți oameni nu știu, probabil, că aerul pe care îl inspirăm conține particule purtătoare de sarcini pozitive sau negative, așa-numiții „ioni atmosferici” și că de natura și proporția dintre acești ioni pozitivi și negativi depinde nu numai starea de spirit, ci și sănătatea și însăși viața noastră.

Atmosfera înconjurătoare este un permanent cîmp magnetic cu liniile de forță dispuse pe verticală. În condiții normale, Pămîntul are sarcină pozitivă, iar partea inferioară a norilor sarcină negativă. În felul acesta, direcția liniilor

atmosferice, folosind ca bază de pornire lucrările lui Cijevski.

Astăzi se știe cu precizie că condițiile climatice favorabile sănătății sînt determinate de cantitatea de aeroioni negativi, adică de ionii de oxigen din aer. Acești ioni negativi ai oxigenului exercită asupra funcțiilor organismului o acțiune de stimulare și normalizare. Și invers, ionii pozitivi au asupra organismului omenesc o influență negativă.

Cel mai violent fenomen meteorologic este furtuna. Înainte de furtună, chiar și oamenii sănătoși sînt într-o proastă dispoziție, sînt mai nervoși, au

ionii naturali din atmosferă. Primele cercetări experimentale pentru obținerea de ioni artificiali au început în 1919 la Moscova, în laboratorul profesorului Cijevski. El a fost cel dintîi care a dovedit — și lucrările sale au fost ulterior confirmate de lucrările tuturor cercetătorilor care i-au urmat — că ionii pozitivi exercită asupra organismului omenesc o influență nocivă. Dacă unui voluntar i se dă să respire timp de 15—20 de minute un aer avînd o cantitate relativ mare de ioni pozitivi, se observă numaidecît simptome evidente de boală ca: dureri de cap, amețeli, iritarea mucoasei rinofaringelui.

Și invers, inhalarea de ioni negativi de oxigen are asupra organismului efectele cele mai binefăcătoare. Respirația devine mai ușoară schimbările biologice sînt stimulate, judecata e limpede. În laboratorul central de ionizare de pe lângă Universitatea din Moscova au fost efectuate, timp de mai mulți ani, experiențe cu diverse animale — începînd cu șobolani și șfirșind cu găini, berbeci, cimpanzei — și numeroase insecte. Ele au arătat că aerul ionizat negativ îngăduie specialiştilor să salveze indivizi suferinzi de cele mai diverse specii, ba, mai mult decît atît, animalele tratate cu acest aer adaugă în greutate și se dezvoltă mai rapid, iar productivitatea lor (exprimată în lînă, lapte, ouă) sporește, se ameliorează asimilarea produselor, este stimulat schimbul intracelular, crește rezistența organismului la bolile infecțioase.

Prof. Cijevski a dovedit, de asemenea, că ionizarea aerului cu sarcină negativă exercită o influență curativă asupra bolnavilor. Tot el a arătat că aerul ionizat negativ stimulează germinarea semințelor și contribuie la îmbunătățirea calității recoltelor. În sfîrșit, o ultimă descoperire de mare importanță: nenumărate experiențe au arătat că viața nu este posibilă într-un mediu cu aer total lipsit de ioni negativi de oxigen, nici chiar atunci cînd el conține cantitatea normală de oxigen. Aceste rezultate de o însemnătate excepțională au constituit o mare revelație pentru medicii care se ocupă cu studiul influenței pe care o exercită aeroionizarea asupra organismului omenesc. Dar în fața medicilor se ridică următoarea problemă de ordin tehnic: după cum au arătat experiențele, pentru a obține rezultate sensibile este nevoie de generatoare extrem de puternice, capabile să realizeze zece și chiar sute de milioane de ioni negativi de oxigen pe centimetrul cub de aer inspirat. Astfel de instalații funcționează deocamdată numai pe lângă instituturile de ionizare din Moscova, Leningrad și Riga.

○ Data cu ploaia vine și mult așteptata ușurare...

lor de forță este de sus în jos. Dar modificările brusce ivite în ionizarea atmosferei pot avea drept consecință schimbarea cu 90 de grade a direcției, ceea ce poate avea consecințe nefaste asupra organismelor bolnave. Cantitatea de ioni pozitivi și negativi din atmosferă se schimbă în funcție de anotimp, de zi, de puritatea aerului și, lucrul cel mai important, de condițiile meteorologice. Ionii transportați de vînt pot modifica esențial coeficientul de ionizare a aerului.

Nenumărate experiențe de biologie, medicină și fizică i-au dus pe specialiști la concluzia că ionizarea atmosferei influențează în mare măsură funcționarea organismului. Școala sovietică reprezentată de specialiști cunoscuți ca: Sokolov, Vasiliev, Mink și mai ales Cijevski a dobîndit remarcabile succese în acest sens. Cijevski, de pildă, și-a închinat viața studiului influenței pe care o exercită ionii pozitivi și negativi asupra organismului omenesc. Încă în 1920 el a creat pentru o serie de boli o metodică de tratament cu ioni. Mulți savanți din S.U.A., Japonia și Germania s-au ocupat de problemele ionizării at-

respirația greoaie, transpirația abundentă, suferă de dureri de cap.

Dar cele mai mari neplăceri le înregistrează indivizii suferinzi de anghină pectorală, bolnavii de tuberculoză, la care se intensifică hemoptizia, astmaticele care înainte de furtună trec prin crize puternice de sufocare. Cînd se apropie furtuna, aerul este electrizat, cîmpurile electrice intense cauzate de fenomenul formării norilor produc perturbații brusce în cîmpul electronic al atmosferei; în aceste momente în aer se înregistrează un surplus de aeroioni pozitivi. Dar cînd se dezlănțuie furtuna și fulgerele încep să brăzdeze cerul zguduit de bubuitul tunetelor, se stirnește vîntul și începe ploaia, atît bolnavii cît și oamenii sănătoși cunosc mult așteptata ușurare.

● Furtuni în laborator

În clipa de față se pot obține artificial, în dozele necesare, ioni similari cu

documenta.

documentar docum.

mentar documentar d.

documentar document.

mentar documentar docu

mentar documentar docum

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

actualitate
 alitate actualit
 rea actualitatea act
 actualitatea actualitate
 itate actualitatea actual
 actualitatea actualitatea
 alitate actualitatea actuali
 actualitatea actualitatea
 alitate actualitatea actualit

CE SE DISCUTĂ

Un matematician fenomenal

Zilele trecute, marea sală de spectacole a Palatului de cultură „Voshod” din Melekes, regiunea Ulianovsk, a cunoscut o aglomerație de public fără precedent; se aflau de față savanți de la Institutul de cercetări în domeniul reactorilor atomice, constructori, medici, profesori veniți să-l asculte pe Iuzef Prihodko, inginer la Direcția lucrărilor de construcție din localitate. Cu spatele la tabla așternută cu numere de pină la 25 de cifre, inginerul le repeta unul

după altul. Prihodko multiplica rapid în minte numere de cinci cifre, ridica la puterea cinci numere de trei cifre, extrăgea orice rădăcină din orice număr, aduna și scădea instantaneu numere alcătuite din multe cifre, citea rapid numărând simultan numărul caracterelor din care era alcătuit un text.

Nu de mult, ne informează presa sovietică, fenomenul matematician a intrat în competiție cu o mașină de calcul electronică, expusă în pavilionul tehnicii de la Expoziția realizărilor economiei naționale din Moscova. În numai șapte minute Prihodko a realizat mental 25 de operațiuni (adunare, scăderea unor numere cu șase cifre, ridicarea la pătrat a unor numere cu patru cifre). Rezultatul obținut a fost un număr cu 9 cifre. Mașina electronică a efectuat aceleași operațiuni cu numai un minut mai repede. În cursul competiției, care a durat două ore, Prihodko a depășit de câteva ori mașina în operațiunile de adunare și extragere a rădăcinii.

ȘEPTEL

„Stress”-ul porcilor

De citva timp, în multe locuri de pe glob se semnalează un fenomen neobișnuit. Porci selecționați și crescuți cu o deosebită grijă par a se răzbuna „post mortem”, contaminând o întreagă regiune. Cercetările au început cu... creșcătorii. Dar, curînd, investigatorii au

În Karelia sovietică se poate face turism 24 de ore din 24; soarele face „nopti albe”

trebuit să recunoască: porcii se bucură de toate îngrijirile posibile. Și cu toate acestea consumatorii acuzau febră mare, vărsături, fenomene specifice salmonelozei, o maladie infecțioasă pe care omul o contractează atunci cînd mănîncă cărnuri infectate și fierte neîndestulător.

Concluzia neașteptată? Porcii se simt bine atît timp cît nu părăsesc fermele. Dar cum sînt duși la abator, încep să secreteze germeni infecțioși.

Să fie vorba cumva de frica de moarte? Se pare că nu. Oricum, doi veterinari din regiunea New-Orleans (S.U.A.), care voiau să aibă conștiința împăcată, au procedat la următoarea experiență: au încărcat douăzeci de porci într-un camion și i-au plimbat patru ore. Cînd au ajuns înapoi la fermă, animalele erau infectate de salmonella. O simplă deplasare într-un camion fusese deci suficientă spre a tulbura într-o asemenea măsură viața regulată și monotonă a porcilor încît să-i îmbolnăvească.

Această constatare a deschis noi orizonturi în aprecierea rolului pe care stress-ul psihologic îl poate juca în declanșarea unei maladii infecțioase.

De aceea, în Franța, lângă Clermond-Ferrand a fost pusă la punct o mașină pentru testarea sensibilității porcilor la „agresiunile” lumii inconjurătoare. Animalele au fost puse să treacă pe rînd printr-o încăpere în care domnea o temperatură de + 45 grade Celsius. Și, din nou, ce s-a constatat?

Porcii obișnuiți nu pătesc nimic, dar cei selecționați suferă. Ritmul lor cardiac poate înregistra în cîteva secunde o creștere de la 60 la 200 pulsații pe minut. Cu alte cuvinte, acești porci, cu șunci enorme și puțină carne, sînt mai fragili decît ceilalți. Selecția a dus la perturbări fiziologice care lasă animalul dezarmat în fața atacurilor din afară. Tocmai această modificare a echilibrului nervos pare a favoriza și producerea salmonelozei.

V. Dașkov

PETROL

Inaccessibila comoară

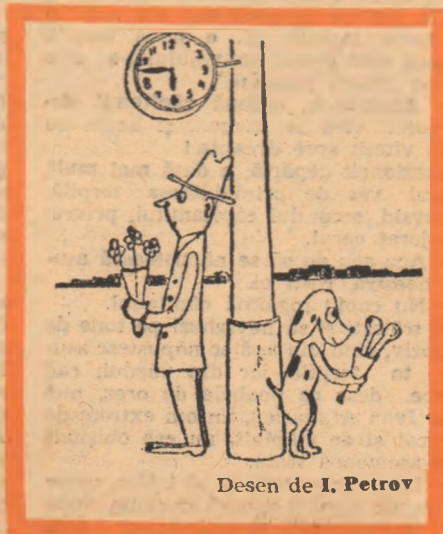
S-ar putea ca drumul petrolului spre Alaska să fie tăiat înainte de a cunoaște animația marilor căi de transport. Încercînd să pună în valoare uriașele rezerve petroliere descoperite în Marele Nord, societățile americane sporese într-o asemenea măsură riscurile de poluare a calotei glaciare, încît, încă înainte de sfîrșitul anului, o conferință internațională va încerca să frîneze brusc noua goană după aur negru.

Primejdia a căpătat forma aerodinamică a unui petrolier uriaș: „Man-

hattan”, a cărui lungă provă a despiciat ghețurile banchizei. „Manhattan” a realizat, se știe, o performanță pe care în șase secole numai cinci navigatori au mai realizat-o; navigînd de-a lungul Groenlandei, zigzagînd între aisberguri de 100 m înălțime, el a legat, prin strîmtoarea Melville, tărîmul estic al S.U.A. cu golful Prudhoe din Alaska. În vederea desfășurării în bune condițiuni a periculoasei expediții se luaseră importante măsuri de precauțiune: o rază laser măsura milă cu milă grosimea gheții, un avion și două elicoptere supravegheau fără încetare înaintarea mastodontului de oțel... Și totuși, tot timpul cît a durat călătoria dus-întors mulți specialiști și-au ținut răsufierea; căci cunoșteau vicleniile banchizei. Știau că gheața are destulă putere să sfărîme, ca pe o coajă, orice navă și, mai cu seamă, știau că un asemenea accident ar provoca o adevărată catastrofă, în comparație cu care marea neagră pricinuită de „Torrey Canyon” ar fi părut o joacă de copii. Într-adevăr, un singur litru de mazăut poate asfixia marea pe un cerc cu diametrul de 100 de metri; cele 115 000 de tone de petrol ale lui „Manhattan” puteau distruge orice viață într-una din mările cele mai bogate în mamifere marine, pește și plancton. Așa se explică și de ce și-a asumat guvernul canadian dreptul de control asupra navigației petrolierelelor pînă la 100 de mîle în larg.

În fața pericolului evident, experții s-au gîndit să rezolve problema printr-o conductă. Dar savanții americani strag atenția că nici această soluție nu este scutită de mari neajunsuri; trecînd prin Permafrost, pămîntul veșnic înghețat, fluviul de petrol ar încălzi gheața din jurul conductei, care ar fi mereu amenințată cu fisurarea din pricina alunecărilor de teren. De altă parte, subsolul înghețat este cel mai bun frigider; urma lăsată de șenila unui bulldozer poate persista douăzeci de ani, iar o coajă de portocală are nevoie de și mai mulți ani spre a putrezi.

Așadar, deocamdată s-a ajuns la un impas. Nici petroliere, nici conducte nu pot transporta o fabuloasă bogăție care se află totuși aproape — la o fugă... de avion.

Desen de I. Petrov

IRIGAȚII

„Teleghen-su”, apa mult dorită

Din cele mai vechi timpuri pămînturile acestea erau numite Sari-Arka, adică stepa de aur. Dar stepa nu-și justifică numele decît vara, cînd ierburile mătăsoase, cu verdele lor efemer, repede transformat în galben pal de către arșișă, sînt legănate de un vînt molcom. Toamna, din sălbatica vegetație nu mai rămîn, însă, decît planta numită de localnici alhagi și capetele țepoase ale mărcinilor, iar iarna furtunile de zăpadă sînt la ele acasă: nici un arbore, nici un tufiș nu stăvilește tăvălugul alb. Încît luni de-a rîndul, indiferent de anotimp, stepa prezintă un peisaj pustiu și dezolant.

Curînd, însă, aspectul acestui ținut din Kazahstan urmează să se transforme datorită unei gigantice construcții, o nouă cale de apă, cu o lungime de 450 kilometri, care va chema la o nouă viață stepa, al cărei subsol conține cărbune, aur și aramă. Canalul, care va lega fluviul siberian Irțiș de Karaganda, va potoli setea numeroaselor centre industriale ce vor lua ființă de-a lungul său. Căci apa va condiționa to-pirea fontei și oțelului la Temir-Tau, recoltele de la Sari-Arka, extracția cărbunelui la Ekibastuz, irigarea terenurilor a douăzeci de noi sovhozuri. În regiunile Karaganda și Pavlodar, o sută zece mii de hectare de pămînt vor înceta să fie sterile.

Canalul Irțiș-Karaganda se află în plină construcție, lucrările urmînd a fi încheiate în cursul anului 1972. Zeci de uzine din Uniunea Sovietică și numeroase mari întreprinderi din Europa expediază pe șantier cel mai bun material de terasament; mașinile și utilajul modern realizează o muncă titanică. Zi și noapte sînt în acțiune 70 de excavatoare superputernice, 700 de camioane grele, în cea mai mare parte de 12 tone, iar screperile și buldozerele au și reușit să evacueze 50 milioane metri cubi de pămînt. Și încă un amănunt: datorită unei ecluze, apele Irțișului vor urca de-a lungul canalului și se vor ridica treptat cu aproape 500 metri. Dificila operație de „împingere” a apelor va fi realizată de unsprezece centrale electrice și 22 puternice stații de pompare, care vor smulge Irțișului pînă la 100 m³ de apă pe secundă.

Dacă canalele construite în cincizeci de ani de putere sovietică ar fi puse cap la cap, ele ar însuma o panglică de apă de aproape 300 000 km. Multe dintre ele pot fi văzute și pe harta R. S. S. Kazahă, dar pînă acum această republică n-a mai cunoscut o lucrare hidro-tehnică de o asemenea anvergură cum este canalul Irțiș-Karaganda. De aceea, cazahii numesc canalul: „Teleghen-su”, adică apa mult dorită.

LUNGA NOAPTE A LUI „PQ-17”

(III)

Doi ani de război naval

Spumegind de furie, Ziliaks ordonă contratorpiloarelor să se apropie de el. — Vreau să vă văd roșind de rușine lăcni el la comandanți. Unde vă e onoarea? Chiar nu sînteți în stare să distrugeți o magazie plutitoare ca asta? — Magazia nu arde și nu se scufundă, răspunse tînrul căpitan al contratorpiloarelor „Z-25”.

— Poate așteptați ca să vă scufunde el, replică Ziliaks.

Contratorpiloarele se împărțiară. Descriind o mișcare în cerc, „Fritz Inn” semnaliză ca toate vasele să se dea de o parte din fața lui, să nu-l stingherească. Și porni cu toată viteza spre „Ijora”. Distanța dintre cele două vase se micșoră fulgerător. Contratorpiloarele germane intenționa să se lipească aproape de bordul navei rusești. Riscantă manevră, dar ea izbuti totuși. Cînd bordurile celor două nave ajunseră unul lîngă celălalt, contratorpiloarele lansă mai multe bombe de adîncime, care urmau să explodeze la foarte mică distanță una de alta. Cîteva explozii puternice, care ar fi distrus într-o clipă niște submarine, izbiră fundul inofensivului vas, aruncîndu-l aproape în aer.

În infructuoasa căutare a convoiului „PQ-12”, contratorpiloarele germane își consumaseră însă aproape în întregime carburanții, încît primiră ordin, de la bordul navei de linie, să plece la Tromsø spre a-și umple din nou cisternele cu petrol. „Tirpitz” continuă să navigheze de unul singur, ca o navă de interceptare (conform teoriei Grossadmiralului Raeder). Ofițerii săi tăceau temîndu-se de urechile Gestapoului chiar și pe puntea navei. Dar fiecare dintre ei își dădea seama că acum „Tirpitz” pășea pe același drum pe care sfîrșise „Bismarck”... Deasupra uriașelor catarge plutea teama.

După eșecul înregistrat de „Tirpitz” în reperarea convoiului „PQ-12”, comandamentul flotei germane a ținut o conferință la care a participat și Hitler. Cînd Grossadmiralul Raeder a afirmat: „Englezii n-au motive să se bucure”, Hitler a răcnit:

— Nici eu n-am motive să mă bucur. E rușinos ca o navă de linie să se mulțumească cu distrugerea unui vas rusec de transportat lemn, care valorează mult mai puțin decît carburantul consumat de escadra germană.

Apoi Hitler a notat pe o filă de blocnotes cifra tonelor de petrol consumate: 8100 — și a întins fila lui Göring, care spumega întotdeauna de furie cînd era vorba de flotă. Și de astă dată Göring sări ca ars:

— Risipitorii! Zbieră el la adresa comandanților flotei. Încă o asemenea ieșire în larg și avioanele mele n-au să mai poată decola.

Hitler a vorbit apoi despre forțarea ritmului de construcție a superportavionului „Graf Zeppelin”. Führerul nu era mulțumit de raza de acțiune a aviației care se baza pe aerodromuri de coastă. Voia o aviație care să decoleze de pe portavioane, spre a-și putea extinde raza de acțiune de la Capul Nord la Spitzbergen. Raeder se îndoaia însă de posibilitatea realizării acestui plan. Germania putea construi, într-adevăr, portavioane de orice proporții, dar, era de părere amiralul, nu le va putea înzestra cu echipaje încercate, întrucît acest lucru era nou, necunoscut pentru germani.

Conferința a hotărît intensificarea luptei împotriva convoaielor nordice. S-a stabilit că vasele comerciale aliate trebuie supuse unui atac simultan de pe mare și din aer, începînd de lîngă coastele Islandei și pînă în preajma Murmanskului. Cît timp Hitler sperase într-un „război fulger”, el nu

• Giganticul portavion n-a mai fost terminat; în 1945 corpul lui a fost capturat, pe teritoriul german, de armatele sovietice.

dăduse aproape nici o atenție convoaielor care se îndreptau spre Rusia.

Acum, însă, începeau vremuri grele pentru marinarii aliați.

Cu o făclie aprinsă pe un butoi cu pulbere

Cu puțin timp înainte de ieșirea în larg a convoiului „PQ-16”, Amiralita-

In drum spre Murmansk

tea britanică recunoscuse deschis posibilitatea ca acest convoi să fie distrus. Cu toate acestea, deși vremea se înseninase, devenind prielnică atacurilor cu bombe și torpile ale aviației germane, 28 din cele 36 de vase comerciale ale convoiului au izbutit să ajungă, trecînd prin foc și moarte, la destinație.

Situația cea mai stranie a avut-o însă modestul vas sovietic „Starii bolșevik”, care se întorcea în patrie, în același convoi, venind din America.

Calele vasului erau încărcate numai cu explozibil. Dacă vasul ar fi luat apă ar mai fi avut, poate, șanse să scape, dar focul i-ar fi fost fatal. Și, ca un făcut, toate torpile lansate de inamic cădeau, de parcă se vorbiseră între ele, numai lîngă prora lui „Starii bolșevik”; pe întreg parcursul au fost numărate treizeci de torpile. Încît se poate spune că numai iscusița căpitanului Ivan Ivanovici Afanasiev a salvat vasul de la o distrugere aproape inevitabilă. La un moment dat s-a ivit un submarin inamic. Și, o nouă torpilă lansată spre grosul convoiului l-a ales tot pe „Starii bolșevik”.

— Akazionok, ordonă căpitanul cîrmaciului, vira la stînga... și acum cu toată viteza spre dreapta!

Akazionok depărtă, o dată mai mult, greoiul vas de primejdieoasa torpilă. Petrovski, secundul căpitanului, privea îngrijorat cerul.

— Acu-acu au să se năpustească asupra noastră, rosti el.

— Nu cobi! îngăimă căpitanul.

Să trăiești și să navighezi pe tone de exploziv, cînd din apă se năpustesc asupra ta torpile, iar din văzduh cad bombe dese ca boabele de orez, nici chiar Ivan Afanasiev, un om extrem de încercat și de stăpînit, nu era obișnuit cu o asemenea viață.

— Dar oricum trebuie să trăim, spuse el. Iar de dormit n-o să dormim decît după ce o să descărcăm blestematul ăsta de exploziv.

Germanii avariaseră șapte vase aliate.

După ce echipele trecuseră la bordul navelor de escortă, torpiloarele britanice distruseseră cu tunurile cele șapte vase.

Uneori se petreceau chiar întimplări neverosimile parcă: cite un vas comercial era atacat în același timp din aer de germani, iar de pe apă de englezi. Acționau în așa fel de parcă s-ar fi înțeles între ei.

— Ce avere se duce la fund! observă

reportaj,
reportaj reportaj,
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re,
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
i reportaj reportaj reportaj,
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj reportaj!

Și în clipele acelea, cînd „Starii bolșevik” părea că-și trăiește ultimele clipe, că dintr-un moment într-altul avea să fie zvîrlit în aer de propria-i încărcătură, o corvetă britanică se apropie și-și îndreptă spre el tunurile.

— Citiți ce ni se semnalizează, ordonă căpitanul.

Corveta transmitea hotărîrea navei-amiral a convoiului „PQ-16”: echipajul lui „Starii bolșevik” trebuia să părăsească vasul pînă nu era prea tîrziu și să treacă pe o navă de escortă.

— Semnalizați-le, rosti căpitanul, că le mulțumim, dar că nu ne vom înmormînta vasul.

Pe vasele convoiului se stîrni oarecare derută. Nu era timp de curtoazie diplomatică, încît corveta, cu o manevră riscantă, se apropie de bordul vasului sovietic și un marinăr strigă din răspuneri:

— Nu vă putem aștepta. Repetăm încă o dată cererea... Săriți cu toții pe puntea noastră. Scufundăm vasul.

— Nu, răspunse căpitanul Afanasiev. Mulțumim, dar de tras în noi pot să tragă și nemții. N-am transportat încărcătura tocmai de la Boston ca s-o pierdem aici.

— Atunci, se auzi de pe corveta care se depărta, comunicați prin radio forurilor dv. că ne-ați refuzat ajutorul.

— Comunicăm. Conștiința dv. e curată... Drum bun!

Lupta împotriva incendiului era condusă de secundul Petrovski. Tunurile cu apă ale hidranților de pe vas zvîrleau cu zgomot jeturi puternice în flăcările distrugătoare. Disprețul față de moarte al căpitanului se transmise și echipajului. Toți (pînă și răniții) intrară în bătălia împotriva focului, căci ce putea fi mai cumplit decît un vas încărcat cu amoniac cuprins de flăcări? Era un spectacol cutremurător.

Toate navele din preajmă căutau să se depărteze cît mai repede de locul catastrofei. Curînd dispăru la orizont și ultimul vas din convoi.

Convoiu „PQ-16” își văzu de drum iar „Starii bolșevik” rămase singur în largul oceanului. Singur pradă flăcărilor. Evident, convoiul îi pusese cruce. Asemenea vase nu pot fi salvate. Oamenii de la bordul lor erau socotiți morți, chiar înainte de a se scufunda.

Convoiu înaintă încet, zi după zi, milă după milă, deși acest ritm nu era pe placul contratorpiloarelor rapide și al corvetelor iuți, care se depărtau mereu de convoi și descriau zig-zaguri, încercînd să afle dacă inamicul nu se strecura cumva spre el. „PQ-16” se apropie astfel de apele teritoriale sovietice, încît nu mai era în prea mare pericol. Totuși echipajele navelor de escortă și ale vaselor comerciale scrutau încordat orizontul. Deodată se dădu alarma. Fusese reperat un vas necunoscut.

— Ne ajunge din urmă, sir! rosti un marinăr.

Un vas înnegrit din pricina incendiului, aproape complet distrus, înainta totuși cu mare viteză. Părea că un mort se ridicase de pe fundul oceanului. Dar cine să fie?

Scheletu-i pîrjolit nu dădea nici un indiciu. Dar el se mișca. Se grăbea. Era viu. Semnaliza cu farurile. În clipa cînd marinarii recunoscuseră în apariția de pe lumea cealaltă vasul părăsit în voia soartei în largul oceanului, un strigăt de entuziasm răsună la bordul navelor convoiului „PQ-16”.

— Ce spuneți, sir? Nu numai că au stins incendiul, dar au izbutit să repună în funcțiune și mașinile. Cum vor fi dat de urma noastră?

Nava-amiral a convoiului semnaliză pe catarge următorul text:

„Sintem uluiți de curajul echipajului dv”.

Valentin Pikul

(Va urma)

GEOLOGIE

Mașina termică a Terrei

Omul a fost dintotdeauna obișnuit ca apele curgătoare să se inniseze sau să-și croiască un nou pat, ca bancurile de nisip de pe țărmurile mărilor să apară sau să dispară, ori ca zonele costiere să-și modifice adâncimea. S-ar părea că aceste modificări ar reprezenta însăși viața planetei noastre, actualmente destul de rar tulburată de cataclisme catastrofale: cutremure sau erupții vulcanice. Și totuși, adevărata viață a planetei pulsează, de fapt, undeva în adâncurile ei, sub straturile groase pe care le formează rocile. Iar cataclismele nu sînt simple întimplări, ci ecoul adevăratei respirații a adâncurilor terestre.

Specialiștii s-au străduit și continuă

Artișkov. Undeva, la sute și mii de kilometri adâncime, afirmă Evgheni Artișkov, se află în mișcare uriașe blocuri de materie de milioane de tone, focare de roci în fuziune care-și caută drum spre suprafață, materia trecînd de la o fază la alta și degajînd sau absorbînd enorme mase de căldură. Acolo e adevărata viață a planetei, ale cărei ecouri ajung la suprafață sub formă de cutremure, erupții vulcanice, elevări lente ale solului ferm, ca de pildă în peninsula Scandinavică, formații de noi reliefuli, lanțuri oceanice mediane. Ce dă naștere însă acestor transformări în adâncurile Terrei? Profesorul Vladimir Magnițki, membru corespondent al Academiei de

Fierbîntea respirație a Pămîntului

să se străduiască să descifreze, să înțeleagă și să explice ce se petrece în interiorul globului la o adâncime de 100, 1 000 sau chiar 2 000 kilometri de la suprafața scoarței. Dar se lovesc de o sumă de dificultăți, întrucît importante procese în cursul cărora s-a format actuala structură a planetei, relieful și toate celelalte caracteristici n-au fost încă studiate în detaliu. Nu se știe de pildă, la ce adâncime se află zăcămintele de minerale și minereuri și pînă la ce profunzime ar fi rațional să fie căutate. Nu se știe dacă ele se formează și în zilele noastre sau sînt o străveche moștenire a epocilor geologice. Nu se știe care sînt legile generale ale repartiției mineralelor utile. Aceste probleme ca și multe altele sînt destul de greu de soluționate, dat fiind că omul nu cunoaște decît un strat mai mult decît superficial al Terrei, mai subțire chiar decît, să zicem, coaja unui măr, în comparație cu restul fructului.

Actuala tehnică a forajului nu permite o pătrundere mai mare de zece kilometri în adâncimea scoarței. E adevărat, cu ajutorul metodelor de cercetare indirectă — seismice și gravimetrice — situația straturilor profunde și limitele diferitelor densități existente între ele pot fi definite. Folosind aceste informații relativ sărace, savanții au reușit, totuși, să realizeze un model al globului. Ei socotesc acum că scoarța terestră se întinde pînă la o adâncime de 10—17 kilometri, mantaua superioară pînă la 900—2 900 kilometri, iar nucleul dincolo de 2 900 kilometri, înglobînd cea mai mare porțiune a masei planetare. Scoarța este alcătuită din minerale grele de tip corindon, granit, spine cu o mare greutate specifică. Încălzite la temperaturi extrem de ridicate, rocile se află în stare solidă; presiunea se opune temperaturii.

Mantaua superioară este formată din alte minerale, mai moi, dar cu toate că materia ei se află tot în stare solidă, ea este într-un fel viscoasă. Stratul superior al mantalei, astenosfera, situat la 200—300 kilometri de suprafață, servește oarecum ca verigă intermediară între manta și scoarță. Datorită plasticității și fluidității care o caracterizează, astenosfera amortizează vibrațiile și seismele provocate de manta, transmițîndu-le atenuate scoarței terestre. Aceste caracteristici au fost calculate de cercătorul sovietic Evgheni

Științe a U.R.S.S., indică mai multe cauze, dintre care cele mai importante ar fi procesele termice. Coeficientul de temperatură crește o dată cu adâncimea, calculele arătînd că în mantaua inferioară el este apropiat de cel al curbei de fuziune. Planeta noastră, este de părere savantul sovietic, reprezintă o enormă mașină termică care transformă continuu căldura în mișcări ale rocilor atît în interior cît și la suprafață. Dar, cine alimentează această mașină? Probabil că dezintegrarea elementelor radioactive și interacțiunea forțelor de gravitație.

Ceea ce generează creșterea temperaturii în măruntaiele Terrei sînt elementele radioactive difuzate în roci. După geochimistul Alexandr Vinogradov, materiile în fuziune s-au format în zonele cele mai încălzite, după care au început să urce spre suprafață, conform mecanismului fuziunii. În sute de milioane de ani procesele de fuziune au păstrat în mantaua inferioară, mai aproape de centrul planetei, rocile grele și refractare, rocile ușor fuzibile fiind împinse în sus pentru a forma scoarța terestră. Regimul termic al Terrei a permis precizarea mecanismului de fuziune și alcătuirii balanței energetice. Cunoașterea proceselor termice din viața străvechii noastre planete va arunca lumină și asupra trecutului ei.

SEISMOLOGIE

Sensul misterioaselor prefaceri

O zgîrietură pe plajă, o crăpătură de cîțiva centimetri lărgime e singurul semn lăsat pe scoarță de unul din cele mai distrugătoare cutremure, cel care a devastat Peru acum cîteva săptămîni.

Această insignifiantă crăpătură a

scoarței terestre a fost suficientă pentru a zguduî și distruge întregi orașe și a îngropa sub dărîmături cincizeci de mii de morți. Plaja din fotografia noastră e aceea de la Chimbote, pe țărmul peruvian al Pacificului, la 125 de kilometri în linie dreaptă de Huaras, oraș pe care cutremurul l-a ras de pe fața pămîntului. Acum, făcînd abstracție de flux și reflux, oceanul e calm; dar ce s-a întimplat în larg, la șase mii sau mai mulți metri adâncime, în zilele marii tragedii?

În anumite puncte ale țărmului peruvian, de la piscurile munților cei mai înalți se trece, în numai două sute cincizeci de kilometri, de la cota +6600 la cota — 6900. E ca și cum am avea de-a face cu cei mai înalți munți de pe glob, mult mai înalți decît Everestul: aproape paisprezece mii de metri, de la fundul mării — la virfuri.

Munți instabili, născuți relativ recent din frămîntarea întregului continent sudamerican ce „plutește” (în conformitate cu deriva continentelor) spre vest și care, mișcîndu-se, adună, în direcția deplasării sale, mase uriașe de materiale. Evident, dintr-un punct de vedere riguros științific, această imagine poate fi combătută și e, în orice caz, simplistă, dar ea evocă totuși cu aproximație ceea ce s-a întimplat cînd interminabila cordilieră a Anziilor s-a ridicat, în epoci geologice nu prea depărtate, ca o streășină abruptă deasupra nemărginirii Pacificului.

Se știe că încă în secolul trecut Darwin a adunat în Cordillieri fosile marine, deci la cîteva mii de metri altitudine deasupra oceanului. Desigur, animalele preistorice n-au ajuns acolo printr-un joc al hazardului sau depuse de turliști malițioși (cum s-a afirmat în cursul unei celebre polemici dintre doi mari savanți). Au putut ajunge acolo numai pentru că scoarța s-a ridicat, împinsă de forțe despre a căror natură știința încă nu-și dă prea bine seama.

Acest salt de peste treisprezece mii de metri a creat în mod inevitabil condiții de instabilitate în întreaga zonă apuseană a continentului. Masa de materiale comprimate, ridicate, împlăse înapoi, stratificate este enormă. Studiînd orogeneza alpină, geologul elvețian Heim a ajuns la concluzia că zona Alpilor (care are probabil cam aceeași vîrstă cu Anzii) este consecința unei contracții calculabile a scoarței terestre. Alpii ar fi luat astfel naștere dintr-o fișe de circa cincizeci de kilometri, comprimată de forțe laterale.

Se pare că și Anzii au luat naștere datorită unui fenomen analog, dar de proporții de trei-patru ori mai mari și, cum forțele care l-au determinat sînt încă nestabilizate, echilibrul isostatic e încă fragil. Așa se face că Anzii, această impresionantă barieră de mii de kilometri lungime, este unul din punctele cele mai agitate ale globului, atît prin mișcările sale telurice, cît și prin fenomenele vulcanice. În anumite zone, cutremurele au epicentre foarte adînci, pînă la 650 de kilometri sub nivelul scoarței.

Știînd acum aceste lucruri, documentul fotografic pe care-l reproducem îmbracă o valoare de simbol, de semn al fabuloaselor prefaceri care se petrec în adîncurile încă misterioase ale Terrei.

Știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința

— Din păcate, nu le pot încerca.
Sînt încă nouă în servici.

FIZIOLOGIE

Ce beau cosmonauții?

Se știe că fără apă nu există viață. Cantitatea de apă din organismul uman este echivalentă cu 65 la sută din întreaga greutate a acestuia. Fără apă n-ar fi posibilă sinteza materiei vii din celule. Dacă pierde chiar numai 10—20 la sută din cantitatea totală de apă omul poate muri.

Cantitatea de lichid consumată de om variază, în funcție de natura nunciilor prestate și de alți factori, între doi și patru litri în 24 de ore. Apa noastră cea de toate zilele suportă o minuscule și multilaterală prelucrare fizică și chimică. Apa destinată cosmonauților este însă prelucrată cu și mai multă grijă.

Se știe că apa păstrată în recipiente închise și la temperatura camerei, după 18—36 de ore își modifică gustul. În ea se petrece un intens proces de dezvoltare a tot felul de microorganisme. În navele cosmice acest proces este mai accelerat.

Spre a evita această alterare, înainte de a fi turnată în recipiente speciale care urmează să fie încărcate la bordul unei nave cosmice apa trebuie conservată. Pe sol, dezinfectarea apei se obține prin clorinare. Dar pentru conservarea în navele cosmice acest procedeu nu poate fi utilizat din pricină că dozele de clor necesare ar modifica în rău gustul apei. Mult mai bune rezultate dă argintul ionic, în proporție de cîteva zecimi de miligram la litru. Slujitorii bisericii utilizau de altfel acest procedeu pentru prepararea așa-numitei „ape sfinte”. Dar selecția științifică a conservantului, concentrația lui, stabilirea duratei de păstrare a apei, a proprietăților ei fizico-chimice și alte măsuri de acest fel au început să fie practicate abia în ultimul deceniu.

Experiențele de folosire a argintului ionic în calitate de conservant au arătat că apa nu se alterează nici după perioade lungi de păstrare. În felul acesta a fost rezolvată problema păstrării apei pentru zborurile cosmice.

DIETETICĂ

Pielea
și alimentația

În multe boli de piele regimul alimentar nu numai că favorizează vindecarea, dar este chiar salutar. Este cunoscut astfel rolul unor alimente în tratamentul avitaminozelor. În pelagră, de pildă laptele și piinea adăugată alimentației duc la vindecarea bolii, deși acțiunea antipelagrosă a acestor produse nu este direct proporțională cu conținutul lor în vitamină P.P.

În eczemele infantile s-au recomandat așa-numiții acizi grași „esențiali” sub formă de slănină. Astăzi acest tratament se poate face și cu vitamina F (factorul activ al acestor grăsimi) sau cu diverse specialități care o conțin.

În psoriazis, se recomandă reducerea alimentelor bogate în potasiu cum sînt: cartofii, fasolea, mazărea, precum și excluderea alimentelor bogate în acid oxalic (spanac, cacao etc.). În formele recente, superficiale, cu plăgi mici s-au obținut vindecări, chiar numai în urma acestui regim alimentar.

Eczele de cauză necunoscută reacționează foarte bine la un regim alimentar adecuat. Pe primul plan trebuie situată scăderea cantitativă și calitativă a alimentației. În sprijinul acestui procedeu vine de altfel și constatarea că, în cursul celor două războaie mondiale, în zonele subnutrite s-a observat o scădere a frecvenței unor dermatoze (eczeme, strofulus, seboree, acnee, prurit senil etc.). Un specialist francez, Daubresse-Morelle, studiind 1000 de eczematoși, a constatat că cei mai mulți se supraalimentau.

Se recomandă deci: reducerea proteinelor din alimentație; grăsimile sub formă de ulei și unt sînt permise în cantități mici sau moderate, dar se interzic celelalte grăsimi, în special prăjite; glucidele în cantități mici; legumele și fructele sînt lăsate la discreție, ținându-se însă seama de starea tubului digestiv și a sensibilității individuale.

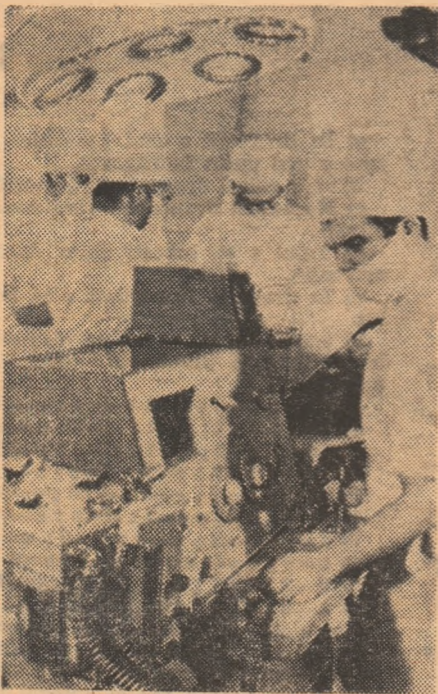
În general se prescriu zile sau chiar cure de foame, în cursul cărora se consumă fie sucuri de fructe, fie un regim de fructe și crudități, fie lapte.

Cei mai mulți specialiști sînt de părere că reducerea, pînă la excludere, a sării din alimentație, ar avea un efect favorabil. Sarea (clorura de sodiu) va fi înlocuită în acest caz prin săruri medicinale (sare fără sodiu — N. R.) sau clorură de potasiu.

Legătura dintre acnee și tulburările digestive este bine cunoscută și, în consecință, regimul alimentar își găsește o indicație de prim ordin. În orice caz, trebuie suprimate din alimentație: sarea, conservele de carne, mezelurile, brînzeturile fermentate, cafeaua, cacao, grăsimile prăjite, condimentele. La baza regimului vor sta: legumele, cruditățile, fructele, făinoasele.

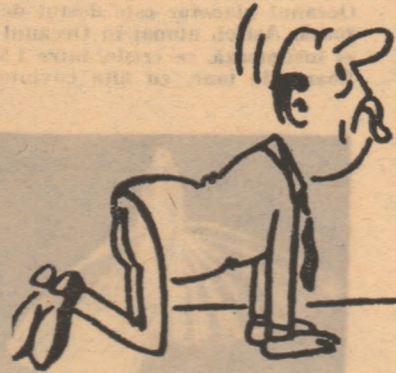
Am lăsat de o parte urticaria, în care regimul trebuie strict individualizat, prezentînd în cele de mai sus numai cîteva din afecțiunile dermatologice mai curente care se pretează la regimul dietetic.

Dr. I. Sobranski

„RO-3”, un nou aparat pentru respirația artificială, construit de Institutul de cercetări medicale din U.R.S.S.

Foto: I. Kuidin (A.P.N.)

— Dar cînd v-am spus să vă lăsați de băut, n-am subînțeles și apa!

AH, OBEZITATEA!

Vinătoarea
împotriva
caloriilor

Obezii trebuie oare tratați? Întrebarea pare hazardată acum cînd „vinătoarea” împotriva... caloriilor, pentru evitarea creșterii în greutate devine tot mai îndrăgănită.

Dacă, în teorie, orice obez trebuie tratat spre a combate complicațiile pe care le poate produce supraincercarea grăsoasă, în practică însă ecuația **exces de greutate = cură de slăbire** nu și-a găsit încă rezolvarea cea mai fericită din cauza efectelor secundare nedorite pe care le lasă.

În cazurile de obezitate a gurmanzilor problema este mai ușor de soluționat, fiind vorba doar de o proastă obișnuință alimentară a unor persoane cu un psihic normal. Raționalizarea regimului alimentar este în aceste cazuri suficientă pentru a echilibra depunerile adipoză. Persoanele „în cauză” au început să consulte medicii mai ales în ultimii ani, de cînd articolele de igienă a alimentației subliniază procentul ridicat de mortalitate la obezii, căci altădată obezitatea era considerată un semn de prosperitate și sănătate.

Din păcate, însă, problema este mult mai dificilă la obezii glandulari sau psihonevrotici, în primul rînd din cauza iritabilității și chiar agresivității acestor bolnavi, care se încăpăținează de obicei să „încalce” toate regimurile prescrise, acuzînd apoi de incompetență pe medicul.

Ce atitudini trebuie deci adoptate în practică în fața unui obez? Endocrinologii care se străduiesc să aprofundeze tratamentul obezității au ajuns la concluzia că așa zisele „anorexigene” — medicamentele care înlătură pofa de mîncare, de tipul Gracidine, Suplin, Anapetol și altele — sînt de fapt inutile, întrucît ele nu-l fac pe obez decît să reducă cantitatea, dar nu și numărul meselor. Pe de altă parte, efectele secundare ale acestor „toxicomanii fără droguri” nu sînt de loc negliabile.

În general, diureticele — de tipul Nefrix, Ederen, Ufrix — sînt și ele inutile, și pe deasupra și periculoase, întrucît produc hipotensiune arterială, colici renale, diabet.

Hormonii tiroidieni nu mai au nici ei „voga” de altădată și prescrierea lor poate da loc la erori datorită dificultății calculării metabolismului bazal, care — după cum se știe — poate scădea foarte mult.

Prin urmare, terapia obezității nu se mai bazează acum pe medicamente, care printr-o altă dezavantajă îl au și pe acela de a-l „convinge” pe obez că este bolnav, ci numai și numai pe așa-zisele regimuri alimentare hipocalorice. Această întrucît, în ultimă analiză, obezitatea, indiferent de natura ei, rezultă dintr-un ascendent al caloriilor dobîndite, față de cele cheltuite.

În majoritatea cazurilor, deci, un regim ce conține 800—1000 de calorii, îmbogățit cu vitamine și repartizat în mai multe mese, va putea ajuta la reducerea greutății. Trebuie stăruit asupra necesității unei activități fizice în locul administrării unor preparate „miraculoase”, dar de obicei ineficiente.

Nici scăderea excesivă a sării, mer-

gînd uneori pînă la desodarea mîncării, nu este recomandabilă. În principiu, un obez nu trebuie tratat decît dacă obezitatea lui este reală, adică atunci cînd excesul ponderal depășește cu 20% raportul normal dintre înălțime și greutate, și numai dacă această obezitate constituie o amenințare sigură pentru sănătate.

Ținînd seama că raportul dintre hipertensiune arterială, ateroscleroză și obezitate este încă discutabil, regimul antiobezitar este indicat numai dacă scăderea în greutate nu ar putea produce accidente organice, ca de exemplu o decompensare cardiacă.

Dr. N. Maksimov

DISCIPLINA TRUPULUI

După o zi de
muncă...

Oboseala pricinuită de o zi de muncă dispăre mai ușor, energia se reface mai bine, dacă respectăm cîteva măsuri elementare de „disciplină corporală”.

Mai întii, recomandăm, o dată în plus, după terminarea lucrului o plimbare de cel puțin jumătate de oră. Această plimbare este obligatorie pentru cei care fac o muncă sedentară.

Ajunși acasă, ne facem comozii, ne spălăm, facem eventual un duș și începem cîteva exerciții de relaxare.

Cei care lucrează așezați pot executa următoarele mișcări pentru decontractarea cefei și a spatelui: șezînd pe un scaun cu spetează, îndoiți corpul spre spate pînă simțiți coloana perfect lipită de spetează; numărați pînă la 10, apoi aplecați-vă în față pînă ce pieptul atinge genunchii. Rămîneți în această poziție numărînd, de asemenea, pînă la 10. Repetați exercițiul de 5—6 ori.

Cei care lucrează în picioare vor sta cite 30—40 secunde, de 5—6 ori, într-un picior, sprijiniți de o masă, apoi vor schimba piciorul. Îndoiți apoi genunchiul și aplicați în plus ușoare lovituri pe mușchii gambei cu muchia mîinii.

Pentru oricine sînt utile apoi următoarele exerciții:

— Plimbați-vă desculți prin cameră, stringînd și desfăcînd degetele picioarelor.

— Așezați-vă pe un scaun mai spre margine, cu brațele oblice la spate. Ridicați încet picioarele întinse apoi lăsați-le jos. Ritmul acestei mișcări trebuie să fie foarte lent.

— Tot pe scaun, cu brațele în față și genunchii îndoiți, duceți picioarele spre dreapta și spre stînga fără a schimba poziția corpului.

— În picioare: aplecați-vă ușor în față și pendulați brațele relaxate; urmează: răsucire de trunchi cu brațele pe șolduri; ridicarea picioarelor în față și lateral; depărtați picioarele cu brațele în lături, atingeți cu mina dreaptă degetele piciorului stîng; apleșați lucru cu cealaltă mînă.

— Culcați pe burtă: arcuiți trupul, ridicînd la maximum mîinile și picioarele, ridicați-vă sprijiniți de mîini și degetele de la picioare de 3—5—7 ori — cu cît mai mult, cu atît mai bine.

— Culcați pe spate, ridicați ambele picioare de cîteva ori, apoi cite unul; ridicați-vă partea superioară a corpului cu picioarele lipite de podea.

Dr. O. Ozerovski

esculap
esculap esculap
esculap esculap escula
esculap esculap escula
esculap esculap esculap
esculap esculap esculap escu
esculap esculap esculap e
esculap esculap esculap escula
esculap esculap esculap e

Poșta medicului

ARDELEANU M. — Ploiești: Utilizați următoarea loțiune pentru albirea tenului: Rp. Camfor 1 g, hidrochinonă 3 g, rezorcină 1 g, acid fosforic oficial 5 picături, tinctură benzoe 2 g, apă distilată 140 ml. Bune rezultate se obțin și cu următoarea cremă împotriva petelor brune, urme dizgrațioase ale acneei: Rp. Precipitat alb de mercur 1 g, bismut subnitric 2 g, acid salicilic 0,5 g, coldcream 30 g. În cazuri extreme, medicul dermatolog va hotărî necesitatea tratării acestor pete prin crioterapie.

B. M. — Lugoj: Macula este o pată cicatriceală opacă a corneei, de culoare cenușie sau albicioasă, vizibilă cu ochiul liber, și formată din țesut conjunctiv lamelar. Dimensiunile sînt diferite, la fel ca și marginile, uneori net delimitate, alteori difuze, pierzîndu-se în țesutul normal. Dacă macula este situată în fața pupilei, atunci diminuează vederea (în special macula cu margini difuze). Pata net delimitată nu influențează vederea.

Ca tratament se practică „masajul” corneei cu pomadă galbenă de mercur (de la 2—5%) sau pomadă cenușie de mercur în jumătate cu lanolină, la care se adaugă t-ra opii (0,3—0,5 g/10 cc apă distilată), dionină 3—5%. Se mai recomandă ionoforeza. Ca adjuvanți: vitamina A intramuscular (300 000 u), 2 injecții pe săptămînă și în instilații, vitaminele B₁, B₂, C și PP (o jumătate de tabletă de 2 ori/zi).

OTILIA — Iași: Confesiunea dv. ne-a impresionat profund. Chiar dacă ați fost pusă în fața unei grave alternative printr-un diagnostic divulgat brutal, nu aveți dreptul de a recurge la un gest necugetat. Există doar destule cazuri de însănătoșire completă. Viața merită și trebuie să fie trăită, credeți-ne!

VICA — Constanța: 1) Veinotrope este un produs francez (produs al laboratorului Lobica-Franța) și poate fi asociat cu injecțiile de moruat de sodiu. 2) Evitați băile de soare pentru picioare. 3) Ca preparat antisolar utilizați următoarea cremă: Rp. Oxid de zinc 20 g, balsam de Peru 2 g, ceară 10 g, lanolină 6 g, ulei de parafină 60 g, apă 25 ml, borax 1 g. Bune rezultate dau și următoarele produse antisolare oficiale: Antisol cremă, Emulsie ecran G spray, Litoral emulsie, Parasol cremă, Ultra, Ulei ecran, U spray.

MIHAI MAIORESCU — Suceava: Doza zilnică de efedrină este de 1—3 comprimate. Deși produsul are în genere o slabă toxicitate, nu trebuie depășită doza maximă, ținînd seama și de fenomenele de intoleranță pe care le provoacă efedrina. Pentru „defefedrinizare” în caz de intoxicație, se recomandă spălături gastrice urmate de purgăție. Din cauza fenomenelor de excitabilitate nervoasă pe care le cauzează, efedrina se administrează de obicei asociată cu luminal.

F. S. — Turda: Nu ne-ați indicat natura chimică a calculului renal care vă provoacă frecvente colici, pentru ca în funcție de ea să vă fixăm regimul alimentar. În orice caz, dacă sînt calculi uratici, veți urma un regim în care proteinele vor fi limitate la maximum 1 g/kilocorp, cu lichide în abundență (minimum 1,5 litri/zi), fructe, legume și glucide (dulciuri, miere, făinoase). Dacă, dimpotrivă, calculii sînt oxalici sau fosfatici, regimul va fi sărac sau lipsit de lapte, brînzetură, ouă, leguminoase (fasole, mazăre, bob), varză, conopidă, spanac, nucă și ceva mai bogat în proteine. Fructe și legume permise: mere, lămfi, grefruturi, ridichi, castraveți. Între măsurile dietetice, cura de diureză prin multe ceaiuri de cozi de cîrșe pare cea mai eficientă în eliminarea oxalaților și fosfaților de calciu.

CRĂCIUN MIRCEA — Tecuci: Ca tratament pentru îngrășare un „dopaj” cu hormoni anabolizați (Naposim sau Madiol, Steranabol, Dianabol etc.) asociat cu mai multe serii de Folcisteină U plus Remineron (2—3 lingurițe/zi) și vitamine, C 200 (3 cpr./zi), B₆ (două cpr./zi) și Complex B (6 cpr./zi), în mod precis vă vor „îmbogăți” cu încă cîteva kilograme.

(Continuare în pag. 11)

BOTSWANA

Inima uscată a unui covor de nisip

Mlaștinile Okavango și riul Choub sunt singurele surse de apă din Botswana. Pe o distanță de cinci sute de mii de mile pătrate spre apus, răsărit și sud nu există nici un riu. Nici un picătură de apă, dacă facem abstracție de fântini și de micile băltoace care se formează după extrem de rare plozi. Kalahari este inima uscată a unei lumi imense — un nesfârșit covor

tinderile nesfârșite și arșița care ajunge până la +46° ridică grele obstacole în calea vinătorilor. Cum arcurile au o rază de acțiune de numai 25 de metri, vinătorii trebuie să se camufleze cu pene de struț, coarne de antilope sau erengi de copac spre a se putea apropia cât mai mult de animalele urmărite.

In timp ce bărbații vinează sau cu-

Boșimani la slăt

de nisip, poate cel mai mare din lume. Acest covor incepe de la Tropicul Capricornului și se întinde până la gurile marilor fluvii, în preajma junglei. I-mensa mare de nisip e ctreierată de grupuri mici și rare de vinători boșimani.

Pare ciudat, dar Marea Sete, cum e numit prin partea locului Kalahari, nu e un deșert în sumbrul sens clasic al acestui cuvânt. Imediat după mlaștini nisipul e invadat de arborele-fluture, numit așa din cauza formei frunzelor sale. Iar mai departe, spre sud, dunele de nisip sunt puternic consolidate cu iarbă și tufișuri mărcinoase.

Pentru un neavizat, nisipul e numai nisip și nimic altceva. Pentru un boșiman, însă, el e o carte din care vinătorul culege informații despre viața animalelor. Urmele lăsate de dezvăluie bunăoară momentul cind a trecut pe acolo o turmă de antilope, specia și numărul lor. Boșimani au vederea foarte bună: ei pot deosebi o urmă pe care nici un alt ochi n-ar putea-o desluși, iar mulți dintre ei — afirmă un etnograf — descoperă cu ochiul liber, în nopțile senine, patru din pricipalii sateliți ai lui Jupiter. Auzul nu e nici el mai prejos de văz. Boșimani „pot auzi duduțul unui avion cu un singur motor de la o distanță de șaptezeci de mii”.

Vinătorii folosesc săgeți cu virful învuit într-o otrăvită preparată din sucul fructe și rădăcini din larve de ginăci, șerpi, păianjeni sau scorpioni. In-

treieră deșertul în căutare de stupi sălbatici, femeile culeg, în saci confecționați din piele — fructe, bulbi, semințe de iarbă, pepeni și castraveți sălbatici, ouă de păsări etc. În afară de aceste alimente, acceptabile și pentru gustul european, boșimani se mai fâlesc însă și cu mâncăruri exotice: șobolani, lăcuste, omizi și șerpi prăjiți. Femeile mai gâtesc apoi ouă de furnici, numite în partea locului și „orez boșiman”.

După cum se vede, contactul cu civilizația n-a facilitat viața boșimanilor, care continuă să ducă o permanentă luptă cu natura pentru asigurarea unei existențe precare. Timp de zece luni pe an, în nisipurile din Marea Sete nu se găsește nici o picătură de apă. De aceea în restul de două luni boșimani sunt foarte preocupați să-și facă rezerve. Ei depozitează apă în coajă de ou de struț și în vase din doveac uscat, pe care le îngroapă apoi în pământ sau le viră în scorburi de copac. După plozi, apa se mai păstrează un timp în depresuni, dar și sub potecile bine bătătorite. Pentru a obține această apă, boșimani sapă gropi adânci de lungimea unui braț, le căpțușesc fundul cu trestie, iar deasupra le acoperă cu un strat compact de iarbă. În sfârșit, le astupă bine cu nisip umed.

Obținerea apei din aceste rezervoare cere multă răbdare. De obicei, cu extragerea ei se îndeletnicesc femeile. Ele o extrag cu ajutorul unui pai de trestie, după care o varsă în vase din doveac uscat sau coajă de ou de struț.

Boșimani sunt nomazi, dar respectă cu multă strictețe hotarele teritoriului lor. Procedează așa în primul rind pentru că își dau seama că în fiecare regiune resursele de animale, plante și apă sunt limitate, că aceste resurse pot hrăni numai un număr restrins de oameni. Încît ei ctreieră zonele centrale și sudice ale deșertului Kalahari, fără să bănuiască măcar că nu departe, în nord, există mari cursuri de apă și că mlaștinile nu seacă niciodată. Despre aceste mlaștini se spune că ar a-dăpostii cea mai mare rezervație de animale din Africa. Explicația? Primejdiile foarte mari care-l pindesc la tot pasul pe vinători. De aceea există foarte puțini amatori de vinat care ctează să se aventureze în această împărăție a ucigașilor zburători: musca țete și țințarii moschito. Prin bolile pe care le pot pricinui, aceste insecte lasă cu mult în urmă animalele de pradă și șerpii. Deși în Okavango există hipopotami despre care se spune că nu-și refuză plăcerea de a răsturna o barcă. Imprejurarea că, după ce răstoarnă ambarcațiunile, coloșii cu piele groasă nu se mai interesează de „conținutul” lor, lăsînd călătorii în seama crocodiilor, nu poate consola pe ni-

meni. Mai sînt apoi bivoli care pre-gătesc eapane perfide, lei, leopardi, hiene și cele trei specii de șerpi din această zonă: mamba neagră, mamba verde și mamba Jameston. Dar toate sînt umbrite de țințarii moschito și mai ales de musca țete, purtătoare a microbului bolii somnului, încît numărul celor ce îndrăznesc să calce „domeeniile” cumplitel insecte e absolut neglijabil.

V. Karpov

BRUNEI

Locuințe lacustre și sonde marine

Harta politică a Asiei de Sud-Est mai cuprinde două vestigii ale fostelor imperii coloniale: Bruneiul britanic, pe coasta nordică a insulei Kalimantan (Borneo) și Timor, sub dominație portugheză, în Sondele Mici.

Sultanatul Brunei e de multe ori numit Kuweitul Asiei de Sud-Est, dat fiind că principala lui bogăție este petrolul. Brunei, capitala sultanatului, se află pe malul nordic al fluviului omonim, aproape de gurile lui, și chiar pe fluviu. Căci o bună parte din locuitori, evident săracii — pescari, docheri, oameni de serviciu, mici funcționari — trăiesc în case construite pe piloți. Șirurile de locuințe lacustre domină apele nu prea adânci, conferind orașului un aspect exotic.

Cea mai frumoasă panoramă a capitalei și împrejurimilor ei se deschide însă de pe terasa superioară a principalei moschei din Brunei. Împodobit cu o cupolă aurie, edificiul e frumos și impunător. Pentru decorațiunile interioare a fost utilizată o marmură policromă extrem de costisitoare. Se spune că unele varietăți de marmură au fost importate din Italia. Moscheea a fost construită de un arhitect englez.

Un lift rapid îl depune pe vizitatori pe terasa minaretului dotată cu puternice megafone, care difuzează la anumite ore chemarea la rugăciune a muzinului înregistrată pe bandă. De sus, de pe terasă, se vede tot orașul: piața centrală, înconjurată de clădiri publice, cartierul comercial cu prăvălii chinezești și birourile unor firme și bănci engleze. Tot de acolo se deslușesc bine locuințele de pe fluviu și de pe colinele învecinate; în virful uneia dintre coline se înalță palatul sultanului.

În mijlocul unui bazin din fața moscheii se poate vedea un pavilion de piatră în formă de corabie. Mi s-a explicat că, odinioară, ceremonia încoronării sultanilor avea loc la bordul unei corăbii. Acum, în zilele de sărbătoare, tânărul sultan Bolkiah se înfățișează mulțimii în acest pavilion care e legat, printr-o punte dantelată, de moscheie. În magazine se vind cărți poștale ilustrate înfățișîndu-l pe sultan, venînd la moschee într-un car poleit cu aur (așezat pe un șasiu de camion), înconjurat de o suită alcătuită din femei și din ofițeri din Garda suveranului.

Din cînd în cînd, sultanul oferă recepții într-un edificiu din centrul orașului, cu care prilej distribuie recompense și conferă titlu onorific „dato”, titlu tradițional al aristocraților malayezi.

Bruneiul de astăzi este rămășița unui stat odinioară puternic. E alcătuit din două enclave cu o suprafață totală de 5800 km², separate de teritoriul malayez printr-un culoar care trece prin valea Limbang. Sultanatul are circa 150 000 de locuitori, dintre care mai bine de jumătate sînt malayezi. Există însă și un număr apreciabil de chinezi, iar regiunile din interiorul sultanatului sînt locuite de tribul dalacilor.

Vizitînd mausoleul celui de al cincilea sultan care a domnit la sfîrșitul secolului XV, îți poți forma o imagine despre prosperitatea de odinioară a țării. Mausoleul, un fel de boltă octoedrică împodobită cu o cupolă, e venerat ca o relicvă națională. Perioada cînd a domnit acest sultan, pe care îl chema tot Bolkiah, e socotită vîrstă de aur a Bruneiului, a cărui putere se întindea în tot Kalimantanul septentrional. În prima jumătate a secolului trecut, spre a combate pirateria, suveranul Bruneiului a luat în serviciul lui un aventurier englez, pe nume James Brooke. Acesta a izbutit să pună mina pe partea occidentală a statului — Sarawak — și s-a proclamat radjah independent. Dinastia „radjahilor albi”, adică a Brooke-ilor, a guvernat Sarawakul pînă la izbucnirea celui de al doilea război mondial. Regiunile orientale din Brunei, Sabahul modern, au fost acaparate de „British Company

of North Borneo”. În felul acesta, încetul cu încetul, englezii au anexat regiune după alta a țării. În 1888, protectoratul britanic a fost extins asupra întregului Kalimantan septentrional. Statutul de protectorat a fost impus apoi și Bruneiului dezmembrat și slăbit.

După al doilea război mondial, sub efectul mișcării de eliberare națională care a luat o mare amploare în Orient, englezii au trebuit să modifice formele de administrare a Bruneiului. Astfel, în 1959, Brunei a căpătat o Constituție care prevedea un organism reprezentativ: Consiliul legislativ, deși numai o mică parte din membrii lui sînt aleși de populație. Drepturile autorităților locale au fost și ele lărgite. A început, de asemenea, să se dezvolte sistemul de instrucțiune publică.

Cu toate acestea, practic, Bruneiul continuă să fie un protectorat britanic, companiile engleze dispunînd ca și în trecut de bogățiile naturale ale țării și în primul rind de petrol.

Exploatarea petroliere se află în vestul țării, în sectorul Seria, lîngă frontiera malayeză. Am pornit într-acolo împreună cu dl. Happy Liu, un funcționar chinez din serviciile turistice. Șoseaua urmează linia țărului. Chiar și acolo, în zona cea mai populată a sultanatului, densitatea e slabă, așezările sînt rare. Prin aspectul lor, satele și orașele nu se deosebesc aproape deloc de cele malayeze și indoneziene.

Apropierea regiunii Seria este anunțată de sonde care se înalță atît pe mare cît și pe uscat. Conducte petroliere șerpuesc și se ramifică în toate direcțiile. În depărtare, deasupra unor tufișuri dese se zărește o imensă torță de foc: ard gazele. Trecem de aeroportul marcat și el cu emblema firmei „Shell”. Căci în Seria totul aparține acestei companii: puțuri, rafinăria, locuințele...

Dl. Harper, consilier comercial al companiei, m-a primit într-un spațios birou cu aer condiționat. Apoi mi-a arătat pe o hartă regiunile în care firma „Shell” exploatează petrolul. În Asia de Sud-Est, minusculele sultanat nu cedează decît Indoneziei înfițata în materie de extracție de petrol. În 1969, Brunei a livrat peste 6 milioane tone de petrol. De cîțva timp, zăcămintele de pe fundul mării sînt exploatare într-un ritm din ce în ce mai intensiv.

Am părăsit apoi biroul și am pornit să facem turul posesiunilor companiei. De pe plajă se disting clar pe mare platformele metalice dotate cu pompe. Acolo pot ateriza elicoptere care transportă muncitorii și echipament.

Am mers mai departe spre vest, pînă aproape de Kuala Belait. Drumul se termină în preajma unui mare fluviu, ale cărui maluri joase sînt ornate cu palmieri scunzi: nipa. De cealaltă parte a apei se află Malayezia. În acest punct se procedează la montarea sondelor, care sînt apoi transportate cu șleperi cu motor pe mare și implantate pe fundul apei. Petrolul e pompat și dirijat printr-o conductă către orașelul Miri din Sarawak, iar de acolo exportat cu petroliere. În momentul de față Bruneiul exportă anual petrol în valoare de circa 100 milioane de dolari S.U.A., ceea ce depășește cu mult întregul venit național al țării.

Lev Demin

Naufraglu absolut

GIODU
globul globul
globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul

Poșta medicului

(Urmare din pag. 8-1)

CRACIUN NICOLAE — Com. Albești, Jud. Prahova: Din păcate, colitele cronice nu comportă încă un tratament medical eficient, accentul punându-se îndeobște pe un regim alimentar stabilit în funcție de natura colitelor (spastice sau fermentative) despre care nu ne-ați dat prea multe indicații. În orice caz, regimul alimentar trebuie să excludă cu desăvârșire: leguminoasele uscate (mazăre, fasole, lințe), ceapa, condimentele, vinaturile, afumăturile, conservele de orice fel, alcoolul. Ca medicație, în afara Scobutilului sau Lizadonului în caz de dureri, bune rezultate dă Mexaform, de 3 ori/zi câte un comprimat.

DUNDI — București: 1) De obicei, operația Halstedt făcută la timp elimină tocmai posibilitatea metastazelor și dă cel mai ridicat procent de vindecări radicale. Durerile pot fi cauzate de eventuale aderențe cicatriceale, dar cauza lor o poate diagnostica precis numai chirurgul care v-a operat. 2) În principiu, nu există contraindicații pentru băile de soare și mare, dar tot medicul curanți pot decide. 3) Pentru pensionarea de boală nu există o limită de vîrstă sau de vechime în cîmpul muncii, ci numai grade de pensionare în funcție de natura bolii. 4) Explicația acestor bufeuri cu valuri de căldură, vijiieli în urechi, amețeli, palpitații și senzație de sufocare, caracteristice perioadei de menopauză, o găsim în instabilitatea neurovasculară datorită obosirii ovarului, care nu mai secretă hormoni sexuali cu acțiune tonifiantă asupra centrilor nervoși din creierul mijlociu. Cum fenomenele sînt pur funcționale, fără valoare patologică, utilizarea cu moderație a unui tranchizant nervos (în funcție de toleranță: Napoton, Bromoval, Meprobanat, Clordelazin sau Sedonal sirop) va diminua răsunetul psihic al acestor trecătoare bufeuri.

ANA POGONEANU — Buzău: Credem că stațiunea balneoclimatică cea mai indicată, întrucît intrunește virtuți tămăduitoare pentru toate cele trei afecțiuni de care suferiți, este Vatra-Dornei, pe care vi-o recomandăm pentru cura de tratament estival.

S. T. — Oravița: Impotriva pruritului utilizați pomada Synalar N sau Locacor-

ten. Celelalte doleanțe ale dv. le-am transmis redacțiilor respective care vor căuta să vi le satisfacă.

MYOSOTIS — Arad: Impotriva transpirației subuorilor, badionați regiunile respective cu următoarea loțiune: Rp. Hidroclorură de aluminiu 15 g, acid clorhidric 4 g, apă distilată 80 ml. Pudrați apoi cu: Rp. Acid salicilic 0,50 g, acid boric 40 g, alaun 5 g, talc 55 g. Puteți utiliza, de asemenea, cu bune rezultate săpunurile dezodorizante Dermin și Triumf și loțiunile oficinale Ideal, Nonodor, Olorono sau Triumf spray. Ca medicație, Bergonal 2-3 drajeuri/zi.

PORUMESCU IORGU — com. Bărbătești, jud. Vilcea: Impotriva transpirației generalizate vă recomandăm loțiuni cu: Rp. Alaun 8 g, formol 1 g, glicerină 3 g, apă 88 ml. Pudrați apoi cu: Rp. Acid tartric 1 g, acid salicilic 1 g, oxid de zinc 20 g, talc 60 g, acid boric 20 g. 2) La vîrsta dv. orice tratament hormonal v-ar face mai degrabă rău decît bine. Prin urmare...

ION SFIRLOAGA — București: 1) Sinuzitele sînt afecțiuni inflamatorii ale cavităților anexe ale nasului numite sinusuri. 2) Devierile de sept nazal pot fi factori favorizanți. 3) În mod categoric da, boala este vindecabilă. 4) Afecțiunea nu prezintă riscuri pentru viață, însă trebuie intervenit la timp pentru a suprima cefaleea și celelalte simptome profund supărătoare pentru bolnav. 5) Pentru a ajuta drenajul nazal, se poate introduce în fosele nazale câte o bucată de vată imbibată cu soluția: Rp. 1) Clorhidrat de cocaină 0,30 g, adrenalină 1 la mie 0,50 g, glicerină neutră 5 g, ser fiziologic 10 g, după care se vor prescrie raze infraroșii sau ultrascurte reci asupra sinusurilor feței 10 minute, timp de cîteva zile. După ședințe se vor scoate tamponalele de cocaină, operația repetindu-se astfel de 2 ori/zi. 6) Da, puteți practica sportul. 7) Tema a mai fost tratată în paginile revistei noastre.

I. N. T. — com. Poșaga, jud. Alba: Adresați cererea întreprinderii de aparate ortopedice „Pirogov” din București, str. Negustori 24, București, Sect. 4.

LOZ ÎN PLIC

Sute de participanți din întreaga țară cîștigă autoturisme la LOZ ÎN PLIC.

Constantin Dinescu din Cîmpina este unul dintre cei care au cîștigat recent un autoturism „DACIA 1100”.

Jucînd la LOZ ÎN PLIC puteți cîștiga imediat autoturisme și premii în bani.

ÎNTEPRINDEREA DE INDUSTRIE LOCALĂ Nr.1

BRAILA

Piața Hristo Botev, B'oc A2, Telefon 12990

Produce și livrează fără reparații, pe bază de comandă, avînd asigurată materia primă, următoarele:

- Guri de ham, din fire sîjal, ștreanguri, căpește
- Odgon, orice diametru, frînghii rufe, sfoară tapițerie
- Plăpumioare matlasate pentru copii, jachete cu bonete matlasate, garnituri din finet și pichet pentru copii
- Diferite confecții de vară din indian pentru copii
- Roabe metalice cu roată din cauciuc masiv
- Dulapuri metalice pentru haine, acte și scule
- Săpun de rufe de 45 și 60% grăsimi
- Luminări galbene și albe
- Luminări pentru nunți și botez
- Jucării din lemn într-un bogat sortiment
- Produce din masă plastică (sunători pentru copii, răzuști, stropitoare)
- Diverse alte produse din mase plastice la comanda beneficiarului
- Paturi metalice tip internat, valoarea sub 300 lei
- Agrafe și clipsuri
- Chei aragaz pentru desfacerea piuliței de siguranță
- Cuiere pom cu 5 brațe
- Suporturi șervețele
- Suporturi prosoape de perete din masă plastică
- Suport hîrtie igienică, masă plastică
- Trusă voiaj cu 6 furculițe
- Coșuri din răchită pentru zarzavat
- Fărășe din material plastic
- Rachete cu mingi din material plastic
- Construcții metalice ușoare
- Rezervoare metalice pentru depozitare, pînă la 50 000 l.

CONSUMAȚI PRODUSELE LACTATE SIBIANA

DE ASEMENEA, CERETI NOILE PRODUSE SPECIALE PENTRU SANDVIȘURI:

- * BRÎNZĂ TOPITĂ ÎN PASTE CU DIVERSE INGREDIENTE ȘI CONDIMENTE
- * BRÎNZĂ TOPITĂ CU SALAM SAU SUNCĂ

I.I.S. „11 IUNIE” GALATI

Str. M. V. Ugă. Niceanu nr. 16

Produce și livrează fără reparații următoarele produse: găl.ți zincate, paturi pentru copii, paturi tip spital, internat etc., timplărie metalică (uși, ferestre), cazmale, lopeți, greble.

GALLUS

VOPSEȘTE ȚESĂTURI DIN MĂTASE, BUMBAC, LINĂ, ROCHII, HAINE, BLUZE

- 1 NEGRU
- 15 VIOLET
- 6 VERDE OLIV
- 18 GRI TOP
- 3 BLEU VERT
- 25 CARMIN

ȘI ÎN ORICE ALTE CULORI ȘI NUANȚE

Respectați modul de întrebuintare indicat pe fiecare plic „GALLUS”

● Consultați tabelele de culori „GALLUS” ●

Cind am început să ne îmbrăcăm la plajă?

E greu să ne imaginăm azi, când litoralul înguste, vara, atîta omenire, cînd pe plajă n-ai unde arunca un ac și trebuie să lupți pentru petecuțul pe care îți întinzi cearceaful că, odată, întinderile de nisip ce mărginesc zbaterea eternă a valurilor erau niște locuri pustii sau aproape pustii. Marea? Nimănu-i trecea prin cap năstrușnica idee de a se duce la mare de plăcere.

Oricît ar părea de ciudat, pînă spre mijlocul secolului al XVIII-lea marea era disprețuită. Să nu deducem de aici că oamenii nu se scaldau în genere. Evident, se scaldau: de pildă, în vane de lemn, în căzi enorme de marmură și chiar în mare, dar numai aceia care își aveau casele pe țărmul ei și cărora marea le venea ca o parte a curții. În ciuda interdicției bisericii, baia era practică și în Evul mediu. Dar numai în case. Atitudinea oamenilor față de casele respective nu se

Ansamblu la modă în vara asta

deosebea aproape de fel de atitudine față de casele de toleranță.

Bineînțeles despre costum de baie nici nu putea fi vorba. Istoria lui ca gen de îmbrăcăminte caracteristică și de sine stătătoare începe de la 1750, cînd doctorul Richard Russel a publicat un articol care a făcut senzație: „Despre folosirea apei de mare atît pentru nevoile exterioare cît și pentru cele interioare”. După patru ani, Russel și-a construit o casă în vecinătatea Brightonului, prima „stațiune” marină. Mai departe totul a mers ca pe apă. Către sfîrșitul secolului întinderile din jurul apelor au început să se populeze. Într-o atmosferă de entuziasm general se introducea o practică nouă: dezbrăcarea și plonjarea în unde.

Supunîndu-se exigențelor sociale, bărbații și femeile lăsau între ei distanțe mari... Dar oricum, oamenii se scaldau gol. De îndată însă ce neînduplecata etichetă a dictat separația completă a sexelor, interesul pentru corpul gol a crescut enorm. O ilustrație a vremii a fixat un grup de domni cam trecuți care, cocoțați în virful unei stînci, urmăreau cu binocul niște nimfe zbenzindu-se în valuri. Totuși costumul special pentru apă continua să rămînă o barieră psihologică de netrecut. Dar și cînd a fost trecut, s-a răzbunat pentru toată îndelunga-i absență. Primul costum era un fel de cămeșoi pînă în pămînt, strîns la gît și deschis în față. Cînd purtătoarea lui intra în apă poalele se desfăceau ca niște aripi fantastice. Nu e greu de imaginat ce incomod se înota astfel. Totuși, ciudat, costumul n-a evoluat în sensul eliberării mișcărilor, ci dimpotrivă! Intrînd în vederile model, el a început să fie împodobit abundent cu volănașe, crețuri, cute și cutișoare.

În ultima treime a secolului al XIX-

lea a fost introdus corsetul. Și de parcă n-ar fi fost de ajuns, complicata construcție era completată cu pâlării de paie de felurite forme, decorate din belșug cu panglici, ciucuri, pompoane etc. De unde se vede că nu erau destinate apei. În mod necesar următorul pas a marcat o etapă nouă: reducerea și simplificarea costumului de baie. El arăta acum cam ca o tunică cu mineci scurte și partea de sus decoltată ca la rochiile de seară din epocă.

Către 1906 întîlnim în paginile revistelor ilustrate fotografii de actrițe îmbrăcate în costume de baie care încep astfel să participe la formarea idealului feminin. În 1911 pantalonașii largi, strînși sub genunchi, care se purtau pe sub rochii, se generalizează și în cîmpul sportului, inclusiv cel nautic. În 1919 se poartă o tunică scurtă și lejeră, în schimb eleganții papuci „balerini” sînt înlocuiți cu ghete înalte prinse cu șireturi. Costumele drepte ale anului 1925 amintesc de rochiile „sac” la modă acum cîțiva ani.

În cursul celui de-al doilea război mondial costumul se remarcă prin faptul că nu mai e destinat atît înotului cît plajei. Dimensiunile lui se reduc, dezvelind porțiuni tot mai mari de trup. În ce privește forma, ea se străduiește să repete conștiințios linia corpului omenesc. Materialul cel mai căutat, care răspunde acestei condiții, devine tricotel.

Dacă înainte menirea costumului era să ferească trupul gol nu numai de priveri, ci și de razele fierbinți ale soarelui, acum se poate vorbi de o tendință exact contrară. Costumul devine tot mai mic. Către 1930 apare primul costum fără spate. Este costumul zilelor noastre. Dar anumite transformări suferă și el: se ivește costumul din două piese. S-ar părea că evoluția se poate opri. Dar apare o variantă a costumului de baie din două piese — „bikini”.

Și mai departe? Azi? Azi moda... astupă găurile. Costumul de baie s-a mărit iar. Bineînțeles, pentru cine vrea să fie în pas cu „ultimul răcnet”. Moda cochetează...

IN VIS DESPRE :

O pasiune nouă pentru lucrurile vechi

— Unde-i fotoliul empire? m-a întrebat într-o zi soția.

— Păi, se desfăcea, dragă, în bucăți. L-am aruncat la gunoi.

— Ești un barbar! Nu știi că acum sînt la modă lucrurile vechi?

— Nu știam.

— Ei, atunci ai să afli și încă destul de repede.

Și, într-adevăr, după cîteva zile am observat dispariția picup-ului.

— Dar ce, asta nu-i muzică? — a sîrit ca arsă soția cînd am întrebat-o de picup — lovind între ele două linguri de lemn. Dar fii atent, lingurile astea au 200 de ani.

După cîva timp am observat lipsa etajerei în care păstram ultimele cărți cumpărate. A fost înlocuită de un sfeșnic de cupru care nu fusese cu siguranță curățat de cîteva secole.

— Știința înseamnă lumină, iar luminările la fel! a decretat soția.

Apoi, într-o simbătă, a venit acasă cu un covoraș rupt și plin de praf.

— Mă duc să iau aspiratorul, am bombănit eu.

— Vezi să nu-l iei! a observat însă soția, cu un zîmbet dulce-acru. Îți ima-

ginezi, probabil, că pot să cumpăr toate numai din salariul tău!

— Atunci mă duc în curte să bat cirpa asta, am mormăit între dinți, abia stăpînîndu-mă.

— Cîrpă? a explodat soția. Dar tu nu-ți dai seama că în covorul ăsta odihnește o pulbere sfîntă, de cîteva secole? Nu-ți dau voie să risipești un fir din ea.

În săptămîna care a urmat a fost rîndul frigiderului să dispară.

După cîteva ore de la aflarea acestei noi bucurii, soția mi-a spus însă cu un glas uimitor de mîngietor:

— Uite, dragă, pe ce minunăție am schimbat mașina ta de ras!

Și în aceeași clipă a scos, triumfătoare, din poșetă un mic toporaș de piatră acoperit de un noroi probabil milenar...

Desen de V. Tilman

M-am trezit îmbrăcat într-un fel de piele de animale. Despletită, soția sta la căpătușul meu în patru labe. Scofînd sunete nearticulate, mi-a întins un vas de lut crăpat și fără toarte, cu o zeamă transparentă din care se străvedea un os pe care nimeni nu apucase încă să-l roadă.

Varlen Stronghin

INTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

Vreți să aflați ceva și enciclopediile pe care le aveți la îndemînă nu vă dau răspunsul? Vă invităm să ne adresați nouă întrebarea dv; mai ales dacă ea este de interes general.

Evrika!...

I.

Unde a apărut primul joc de șah?

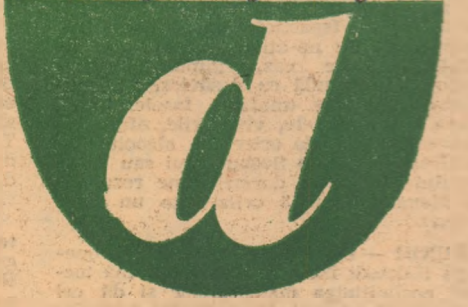
Stan Stoleriu

Comuna Cîndești, jud. Buzău

R.

— Istoria jocului de șah a dat naștere la tot felul de ipoteze bazate pe indicații extrem de nesigure sau pur și simplu pe imaginație. Jocul i s-a acordat pe rînd origine egipteană, greacă, ebraică, persană (de unde și numele), chineză, galică etc... Astăzi, după studiile lui Forbes (1860), Van der Linde (1874) și Murray (1913) pare a se fi stabilit că jocul de șah nu are chiar marea vechime care i se atribuia deseori în mod greșit. Grecii și romanii nu l-au cunoscut. Șahul a apărut prima

Dialog
Dialog dialog
Dialog dialog dialog
Dialog dialog dialog dialog
Dialog dialog dialog dialog
Dialog dialog dialog dialog
Dialog dialog dialog dialog
Dialog dialog dialog dialog
Dialog dialog dialog dialog
Dialog dialog dialog dialog

oară în India, probabil către anul 570 e.n. și de acolo s-a răspîndit, luînd diferite înfățișări, în răsărit ca și în apus. Din jocul indian primitiv a derivat jocul medieval din Occident, iar acesta transformat și perfecționat a dat naștere jocului european de astăzi. Reguliile lui variabile de la țară la țară și prea puțin fixe, au fost unificate abia acum vreun secol.

I.

— De cînd minceă oamenii înghețată?

Ing. Gore Fica

Șoseaua Mangaliei nr. 65, Constanța

R.

— Se spune că Nero minca înghețată sub formă de... zăpadă îndulcită. Prima versiune a înghețatei „moderne” a fost semnalată în Toscana (Italia) în secolul al XII-lea și e atribuită lui Bernardo Buontalenti. Florentinii produceau și ei înghețată în forma pe care o cunoaștem astăzi. O dată cu venirea Caterinei de Medicis în Franța, înghețata a trecut Alpii și s-a răspîndit în toată lumea.

I.

— Cine a inventat frigiderul?

Dina Leonte

Bd. Magheru 9, București

R.

— În 1867, inginerul Charles Tellier din Amiens (Franța) a construit primul frigider. Era de fapt o mașină frigorifică de mare anvergură care a fost folosită mai tîrziu pe vaporul „Frigorifique” special amenajat pentru transportul cărnii între America de Sud și Europa. Din această instalație de congelat uriașă, derivă frigiderul comod din casele noastre.

I.

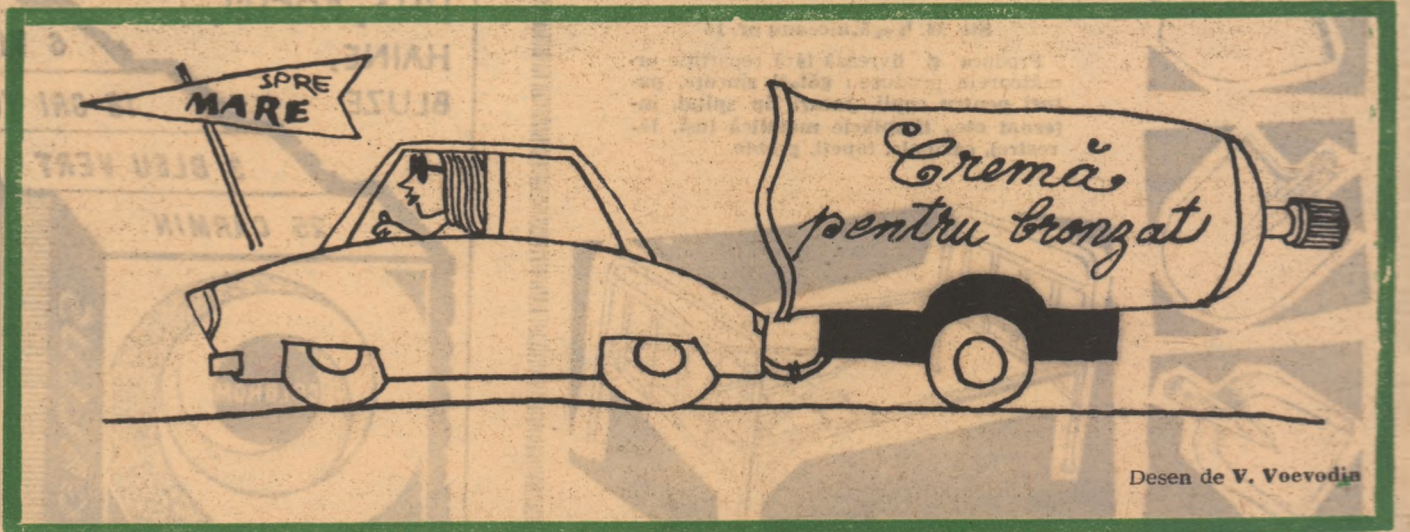
— Cînd a fost preparat pentru prima oară săpunul?

Ion Iordache

Comuna Ghimpați, județul Ilfov

R.

— În antichitate săpunul era necunoscut. Spălarea pielii se făcea prin provocarea transpirației excesive, urmată de fricțiuni cu apă. Nici în epoca feudală toaleta corporală nu se făcea cu săpun. Îndepărtarea murdăriei de pe suprafața corpului se făcea cu apă și cu ajutorul a toată felul de alifii. Săpunul a început să fie fabricat la Marsilia, deși se pare că un produs similar a fost cunoscut și de triburile galice.

Desen de V. Voevodin